

Aleg 53

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej, na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 230.000 K.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 8. marca 1907 r. uznał Wysoki Sejm ze względu na ogólne interesa kraju, budowę kolei z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, za użyteczną i potrzebną.

Celem uzyskania potrzebnych funduszków na budowę tej kolei, Wydział krajowy przeprowadził rokowania z interesentami prywatnymi, tudzież z interesowanymi miastami i powiatami, co do przyczynienia się tych czynników do zebrania funduszków budowy.

Pomiędzy innymi Reprezentacja powiatu Kolbuszowskiego na posiedzeniu Rady powiatowej z dnia 7. kwietnia 1913 r., postanowiła objąć gwarancję czystego rocznego dochodu 5.48% od części kapitału akcyjnego względnie od wpłaconego udziału w spółce z ograniczoną poręką w kwocie 230.000 K na przeciąg 75 lat począwszy od dnia wydania koncesyi rządowej na budowę wymienionej kolei.

Zezwolenie jednak na przyjęcie przez powiat powyższego zobowiązania, nastąpić może tylko w drodze ustawy krajowej, po myśli bowiem postanowienia § 24, ustawy o Repr. powiat., względnie noweli z 5. września 1910 r. Dz. u. kr. Nr. 201. przysługuje Wydziałowi krajowemu prawo zezwalania Radzie powiatowej na zaciągnięcie pożyczki lub przyjęcie zobowiązania, o ile kwota pożyczki lub wartość ciężaru wynikającego z zobowiązania łącznie z długami już istniejącymi nie przenosi 70% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

Tymczasem według zamknięcia rachunków i inwentarza powiatowego, długi i należności bierne powiatu, z końcem roku 1912 są następujące:

I. Długi.

a) fund. admin. i dachówek:

1. funduszowi krajowemu pożyczka dachów. K 32.250

b) fund. drogowy:

2. funduszowi krajowemu. „ 7.000
Razem długi K 39.250.—

II. Należytości bierne.

a) fundusz admistracyjny:

1. stypendya dla szkół przemysłowych K 52
2. „ „ „ średnich „ 115
3. „ „ akuszerok „ 160

b) fundusz drogowy:

4. ubezpieczenie robotników „ 1.218·19
Razem należytości bierne „ 1.545·19
Suma obdłużenia z końcem roku 1912 K 40.795·19
Do LW. 192.586/912 zatwierdził Wydział kraj. uchwałę
Rady pow. w sprawie zaciągnięcia pożyczki
komunalnej na pokrycie dalszych kosztów
budowy mostu na rzece Nil w kwocie „ 20.000.—
Do LW. 8645/913 wypłacił Bank krajowy powiatowi pożyczkę kom. (zatwierdzonej do LW. 145.105/912) „ „ 20.000.—
Ogólne obdłużenie K 80.795·19

Ponadto ciąży na Reprezentacyi powiatowej obowiązek z tytułu poręki za wkładki i oprocentowanie tychże w powiatowej Kasie oszczędności.

Ponieważ przypisane na rok 1913. podatki bezpośrednio w powiecie wynoszą łączną sumę 135.480 K 43 h z czego 70% czyni kwotę 94.836 K 30 h przeto przez przyjęcie pomienionego zobowiązania na 230.000 K. obciążenie powiatu będzie wynosić (80.795 K plus 230.000 K) = 310.795 K.

Ponieważ w ten sposób obciążenie powiatu będzie przewyższać 70% pomienionych wyżej podatków o kwotę 215.959 K, przeto zezwolenie na przyjęcie przez powiat kolbuszowski powyższego zobowiązania nastąpić może tylko w drodze ustawy krajowej.

Przeciw uchwale Rady powiatowej z dnia 7 kwietnia 1913 r., przyjmującej imieniem powiatu kolbuszowskiego, gwarancję oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej Rzeszów—Kolbuszowa—Nisko w kwocie 230.000 K, wniosły do Wydziału krajowego, cztery gminy a to: Poręby kupieńskie, Widełki, Trzeboś i Turza, rekursy względnie protesty, — w których podnoszą następujące zarzuty:

1. Gmina Poręby kupieńskie w proteście z daty 26. kwietnia 1913 r. L. 60. podaje ogólnikowo iż „pod żadnym warunkiem nie przyjmuje i sprzeciwia się jakiegokolwiek gwarancyi“.

2. Gmina Widelka w proteście z daty 20. kwietnia 1913 L. 109. podaje, iż wcale nie życzy sobie kolei i niechce płacić żadnych procentów, gdyż ma do płacenia dosyć innych opłat podatków i danin.

3. Gmina Trzeboś w rekursie z daty 1. maja 1913 L. 448 podaje iż będąc oddaloną od Kolbuszowej — którędy projektowana kolej ma przechodzić, o przeszło 30 klm — nigdy nie będzie się stykać z projektowaną koleją, — i dlatego uprasza o wyłączenie jej od obowiązku ponoszenia z tytułu przyjętej przez powiat gwarancyi, jakichkolwiek ciężarów.

4. Gmina Turza, w proteście z daty 30. kwietnia 1913, L. 207. nie stawia jakichkolwiek zarzutów przeciw budowie kolei, a tylko uprasza, ażeby mieszkańcy nie byli obciążani dodatkami, ponieważ ta kolej będzie bardzo oddalona i ludność nie będzie miała z niej żadnej korzyści.

Jak z treści powyższych rekursów wynika, każda z wymienionych czterech gmin, ma na celu uchylenie się od ponoszenia jakichkolwiek ciężarów finansowych, z tytułu w mowie będącej gwarancyi. Tego rodzaju zażalenia nie mogą wszakże zaważyć na szali gdy idzie o różnorodne korzyści całego powiatu kolbuszowskiego, przez osiągnięcie nowej arteryi komunikacyjnej kolejowej tem bardziej, gdy z ogólnych korzyści powiatu odniosą pośrednio korzyści także i gminy powyżej wymienione.

Na rok 1913 uchwalone przez Radę powiatową dodatki do podatków bezpośrednich wynoszą:

na cele administracyjne	14%
na cele drogowe	35%
razem	<u>49%</u>

oprócz ustawowego dodatku drogowego 18%.

Wydatność 1-go grosza według przecięcia z ostatnich trzech lat wynosi 1.365 K.

Powiat kolbuszowski przyjmując na siebie gwarancyę uiszczania przez lat 75 rocznych rat w wysokości 5.48% od sumy 230.000 K, czyli corocznej kwoty 12.604 K, będzie zmuszony na ten cel nakładać 9% dodatków powiatowych, na wypadek gdyby kolej nie przynosiła czystych dochodów.

Wydział krajowy w przekonaniu, że przyjęcie przedstawionego powyżej zobowiązania przez Reprezentacyę powiatu kolbuszowskiego jest uzasadnione względami na korzyści, jakie powiat odniesie przez wybudowanie rzezczonej kolei, przedkłada Wysokiemu Sejmowi wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony sub ./.. projekt ustawy.

Tem samem zostaną nieuwzględnione protesty gminy Poręby kupieńskie, Widelki, Trzebosia i Turzy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 230.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatu w Kolbuszowej zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu kolbuszowskiego, wobec funduszu krajowego, obowiązku uiszczania przez lat 75, licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, rat w wysokości 5·48% rocznie, potrzebnych na oprocentowanie, tudzież planem wskazane umorzenie sumy 230.000 K stanowiącej część kapitału zakładowego rzeczoney kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określi osobna umowa między Reprezentacją powiatową a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

